

De hervorming van het huwelijksvermogensrecht en de fiscaliteit van het verrekenbeding (in Vlaanderen)

De keuze van aanstaande gehuwden voor het ene of het andere stelsel of de keuze van reeds gehuwden voor een wijziging van de regels is niet evident. Nochtans het is heel belangrijk.

Huwelijks vermogensrecht

In het burgerlijk wetboek staan de mogelijke stelsels opgelijst, alsook de toegelaten afwijkingen. Het wettelijk stelsel "gemeenschap van aanwinsten" zal toegepast worden als gehuwden geen contract hebben getekend of zullen tekenen alvorens in het huwelijk te treden. Wie daarvan wil afwijken, kan kiezen om (1) de modaliteiten van het wettelijk stelsel wat aan te passen, (2) de gemeenschap uit te breiden naar een algehele gemeenschap of (3) te opteren voor een scheiding van goederen. Wie dat laatste stelsel wat wou mildereren, voorzag correcties in het huwelijkscontract.

Het huwelijksvermogensrecht dateert deels van 1831, werd flink gewijzigd in 1976 en nogmaals op beperkter vlak in 2003. Aan het huidige hervormingsvoorstel werd al jaren gewerkt en zou nu onder sterke impuls van Minister Geens bijna afgerond moeten geraken.

Wat er thans op tafel ligt van het parlement, in een notedop:

1. Het wettelijk stelsel zal nog steeds hetzelfde stelsel blijven en via een huwelijkscontract kan men de regels aanpassen. De wet zal echter de onduidelijkheden uit het verleden inzake onder meer het statuut van bepaalde goederen binnen zo'n stelsel beter definiëren. Er was immers te vaak discussie of een bepaald goed tot het eigen dan wel het gemeenschappelijk vermogen behoren moest.
2. Echtgenoten gehuwd onder het stelsel van scheiding van goederen kunnen meer solidariteit voorzien tussen elkaar via een beding van verrekening van de aanwinsten of andere vermogensbestanddelen van elkeen. In het huwelijkscontract bepalen ze dan hoeveel en wat er, bij echtscheiding of bij overlijden, zal worden verdeeld - ondanks het huidige stelsel van strikte scheiding.
3. Als de echtgenoten niet zelf een verdeelsleutel voorzien, kunnen ze wel laten opnemen dat een rechter een correctie zou mogen doorvoeren. Als er dan een echtscheiding zou volgen, kan de rechter de economisch sterkere echtgenoot verplichten om een vergoeding te betalen aan de andere. De rechter kan dat enkel maar mits er volgens hem voldaan wordt aan bepaalde strikte voorwaarden.

Voor de gezinswoning en ook andere goederen worden extra wettelijke bepalingen inzake de preferentiële toebedeling voorgesteld. Er worden ook nieuwe evenwichten gezocht voor de rechten van de langstlevende echtgenoot in samenloop met het nieuwe erfrecht.

Inwerkingtreding

De wetgever hoopt dat de nieuwe bepalingen in werking kunnen treden op dezelfde dag als de inwerkingtreding van het nieuwe erfrecht, nl. 1 september 2018. Wie op dat moment al gehuwd is, zal desgewenst de nieuwe bepalingen kunnen opnemen in een wijzigend contract.

Erfbelasting

De voorgestelde veranderingen en de reeds aangepaste nieuwe regels van het erfrecht zullen een impact hebben op de **erfbelasting**. Vlaanderen heeft sinds januari 2015 zelf de bevoegdheid om de belastingtarieven en de grondslagen te wijzigen. Uit de media vangen we op dat Minister Tommelein bezig is met een aanpassing van de Vlaamse Codex Fiscaliteit. Of er ook wijzigingen zullen aankomen vanuit het Brussels of het Waals gewest valt af te wachten.

Verrekenbeding

De Vlaamse regering had in juli 2017 al aangekondigd dat ze een belangrijk fiscaal voordeel van het verrekenbeding zouden afschaffen. Dat is in december 2017 werkelijkheid geworden. Zoals hierboven reeds gemeld hebben notarissen en advocaten al jaren ervaring met het toevoegen van een verrekenbeding aan het huwelijkscontract van scheiding van goederen.

Ook al was er geen wettelijke basis voorhanden. De interne correcties tussen echtgenoten, die nu in het Wetboek zouden opgenomen worden, waren immers al veel langer gewenst door partners. Door de andere partner meer toe te bedelen, zeker als het stelsel ontbonden werd door een plots overlijden, kon men de strenge scheiding tussen beide eigen vermogens wat verzachten. De langstlevende met voldoende comfort achterlaten, op een manier waarop kinderen er zich zo min mogelijk konden verzetten, was een bezorgdheid voor velen.

Wie bij de ontbinding van het huwelijk door overlijden opteerde voor de toepassing van dat beding hoorde van de notaris dat de fiscale administratie belastingen wilde innen bij de langstlevende, hoewel dat niet op een uitdrukkelijk wetsartikel gestoeld was. In de praktijk werd er zeer vaak geprocedeerd tegen de opgelegde belastingen, met succes. Zelfs het Hof van Cassatie oordeelde dat de heffing onterecht was... En toen veranderde een Vlaams decreet de regels. Waardoor de correctie tussen echtgenoten voortaan toch belast zal worden.

Het Vlaams decreet pakt tot slot ook de keuzebedingen 'onder last' aan in gemeenschapsstelsels. Een praktijk die al sinds de jaren '90 ingeburgerd was en in vele huwelijkscontracten opgenomen werd.

Gezien de erfbelasting de meest onbeminde vorm van belasting is en er veel druk op de regeringen rust om deze te verlagen, valt het af te wachten of de nieuwe bepalingen van huwelijksvermogens- en erfrecht een gunstige invloed zullen hebben op de geplande herziening door de fiscale wetgever(s).

Kaat Lauwers
Senior Estate Planner
CapitalatWork NV

Voor meer informatie, contacteer ons via:

Vincent Lambrecht, director Estate Planning, v.lambrecht@capitalatwork.com

Kaat Lauwers, senior Estate Planner, k.lauwers@capitalatwork.com

Jeroen Reyntjens, senior Estate Planner, j.reyntjens@capitalatwork.com

Gauthier Bienfait, director Legal, g.bienfait@capitalatwork.com